

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani
(judecător L. Holevițcaia)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
(judecători Iulia Cimpoi, Aliona Danilov, Ion Secrieru)

D E C I Z I E

10 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența

Președintele ședinței, judecător
Judecători

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Eurostar & Co” către Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău cu privire la nesoluționarea în termen legal a cererii, recunoașterea dreptului și obligarea încheierii contractului,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 14 iulie 2017,

c o n s t a t ă :

La data de 09 ianuarie 2017, SRL ”Eurostar & Co” s-a adresat instanței cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău cu privire la nesoluționarea în termen legal a cererii, recunoașterea dreptului și obligarea încheierii contractului (f.d. 2-6).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 14 iulie 2017, cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Eurostar & Co” a fost admisă integral (f.d. 54, 65-69).

La 07 august 2017, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău au declarat apel nemotivat prin care au solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată (f.d. 61).

La 20 septembrie 2017, fiind examinată chestiunea primirii pe rol a cererii de apel nemotivată depusă de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 14 iulie 2017, s-a dispus de a nu da curs cererii de apel, fiind acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor și anume pentru

prezentarea apelului motivat. S-a comunicat părților că cauza s-a numit spre examinare pentru data de 07 noiembrie 2017 ora 11:30 (f.d. 73-74).

La 11 octombrie 2017, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, au depus cerere de apel motivată, prin care au solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 14 iulie 2017 ca fiind neîntemeiată, precum și încetarea procesului (f.d. 81-82).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, cererea de apel depusă de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău s-a restituit, în legătură cu faptul că apelanții nu s-au conformat indicațiilor instanței expuse prin încheierea de a nu da curs din 20 septembrie 2017 (f.d. 97-103).

Nefiind de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, la 03 ianuarie 2018, au declarat recurs împotriva încheierii, solicitând admiterea acestuia cu casarea încheierii din 07 noiembrie 2017 și remiterea cauzei pentru judecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs recurenții a indicat că nu sunt de acord cu încheierea contestată cu recurs, invocând faptul că la 11 octombrie 2017, conformându-se încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017, au depus în cancelaria Curții de Apel Chișinău, cerere de apel motivată în care au indicat, pe lângă motivele de fapt și de drept ale apelului, și faptul că între aceleași părți, cu același obiect al litigiului și pe aceleași temeuri mai există o hotărâre definitivă și irevocabilă, considerent din care, cauza civilă urmează să fie încetată.

În astfel de condiții, recurenții consideră că instanța de apel urma să examineze cererea de apel depusă, prin prisma motivelor indicate de apelanți.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție analizând materialele cauzei civile, consideră recursul depus în termen, în condițiile în care încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017 a fost expediată în adresa părților la data 21 noiembrie 2017, iar la materialele dosarului judiciar lipsesc acte care ar confirma cu certitudine data recepționării acesteia.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele cauzei rezultă că la data de 09 ianuarie 2017, reclamanta SRL "Eurostar Co" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău cu privire la nesoluționarea în termen legal a cererii, recunoașterea dreptului și obligarea încheierii contractului (f.d. 2-6).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 14 iulie 2017 acțiunea SRL "Eurostar Co" împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău cu privire la nesoluționarea în termen legal a cererii, recunoașterea dreptului și obligarea încheierii contractului a fost admisă, s-a constatat nesoluționarea de către Consiliul municipal

Chișinău în termenul legal de 30 de zile a cererii SRL "Eurostar Co" din 20 mai 2003 privind permiterea privatizării terenului cu numărul cadastral 0100114.005, amplasat în mun. Chișinău, str. Burebista, 110"A". S-a recunoscut dreptul SRL "Eurostar Co" la privatizarea terenului aferent din mun. Chișinău, str. Burebista, 110"A", conform borderoului de calcul al prețului de vânzare a terenului aferent, stabilit la data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea cererii din 20 mai 2003. S-a obligat Primăria municipiului Chișinău să încheie cu SRL "Eurostar Co" contractul de vânzare-cumpărare a terenului arendat cu numărul cadastral 0100114.005, amplasat în mun. Chișinău, str. Burebista, 110"A", conform borderoului de calcul al prețului de vânzare a terenului aferent, stabilit la data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea cererii din 20 mai 2003 (f.d. 54, 65-69).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel înaintate de SRL "Eurostar Co", s-a acordat apelantului termen până la 07 noiembrie 2017, ora 11:30 pentru a prezenta cererea de apel motivată, s-a explicat că în caz de neîndeplinire a cerințelor instanței în termenul stabilit, cererea de apel va fi restituită (f.d. 73-74).

La 11 octombrie 2017, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău au depus cerere de apel, prin care au solicitat, în temeiul art. 265, 357, 358, 361, 364, 365, 386 alin. (1) lit. c), 387 Cod de procedură civilă, admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 14 iulie 2017 (f.d. 81-82).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, cererea de apel depusă de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău a fost restituită, în legătură cu faptul că apelanții nu s-au conformat indicațiilor instanței expuse prin încheierea de a nu da curs cererii de apel din 20 septembrie 2017 (f.d. 97-103).

În motivarea încheierii de restituire a cererii de apel, instanța de judecată a indicat că cererea depusă de către apelanți la 11 octombrie 2017 nu poate fi considerată ca cerere de apel motivată, deoarece nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 365 Cod de procedură civilă.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel de la faza primirii cererii de apel din următoarele considerente.

Potrivit art. 357 Cod de procedură civilă, hotărârile susceptibile de apel pot fi atacate, până a rămâne definitive, în instanță de apel care, în baza materialelor din dosar și a celor prezentate suplimentar, verifică corectitudinea constatării circumstanțelor de fapt ale pricinii, a aplicării și interpretării normelor de drept material, precum și respectarea normelor de drept procedural, la judecarea pricinii în primă instanță.

Conform art. 364 Cod de procedură civilă, Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii. Cererea de apel și înscrisurile noi care nu au fost prezentate în primă instanță se depun cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus câte o copie pentru instanța de apel. Copiile de pe înscrisuri se legalizează în modul stabilit de lege. Înscrisurile alăturate, redactate într-o limbă străină se depun în traducere, certificată în modul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 365 Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică:

- a) instanța căreia îi este adresat apelul;
- b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală;
- c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii;
- d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul;
- e) probele invocate în susținerea apelului;
- f) solicitarea apelantului;
- g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel;
- h) documentele ce se anexează.

Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit.d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În cererea de apel se poate indica și alte date ce țin de examinarea apelului. Cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Colegiul verificând temeiurile de restituire a cererii de apel în coraport cu normele de drept aplicabile cazului dat, consideră că instanța de apel neîntemeiat a restituit cererea de apel.

În susținerea poziției sale, instanța de recurs reține că, recurenții întru înlăturarea neajunsurilor indicate de către instanța de apel în încheierea de a nu da curs, la data de 11 octombrie 2017 au depus cerere de apel motivată (f.d. 81-82), prin care și-au exprimat dezacordul cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 iulie 2017, considerând-o neîntemeiată, solicitând anularea acesteia cu respingerea integrală a cerințelor înaintate. Drept temei de declarare a apelului, reprezentantul apelanților a invocat încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material, precum și a normelor de drept procedural.

Pe lângă motivele de fapt și de drept pe care și-a întemeiat apelul, reprezentantul apelanților a comunicat instanței de apel că există temeiuri de încetare a procesului, având în vedere că între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeiuri a fost emisă o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă.

În drept, reprezentantul apelanților și-a întemeiat cererea de apel în baza prevederilor art. 265, 357, 358, 361, 364, 365, 386 alin. (1) lit. c), 387 Cod de procedură civilă.

În astfel de condiții, instanța de recurs consideră că apelanții s-au conformat cerințelor indicate în încheierea de a nu da curs din 20 septembrie 2017, înlăturând neajunsurile prin depunerea în termenul acordat de instanță a cererii de apel motivate, care după formă și conținut corespunde prevederilor art. 365 Cod de procedură civilă, iar instanța de apel urma să examineze apelul în limitele cererii de apel, or, restituirea fără examinare a cererii de apel constituie o îngădire a dreptului de acces la justiție.

Colegiul notează că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hotărârea Campbell și Fell vs Marea Britanie din 25.02.1982). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CEDO, hotărârea Airey vs Irlanda din 09.10.1979).

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii contestate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentului de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Deci, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CtEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate de către reprezentantul recurenților, Valentina Urecheanu, în interesele Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, sunt întemeiate și confirmate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa încheierea instanței de apel din 07 noiembrie 2017, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Eurostar & Co" către Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău cu privire la nesoluționarea în termen legal a cererii, recunoașterea dreptului și obligarea încheierii contractului, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de la faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Ala Cobăneanu

Judecători

Mariana Pitic

Luiza Gafton